32001O0003

L 140/72 EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS 2001 5 24

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2001 m. balandžio 26 d.

dėl Transeuropinės automatizuotos atskirų atsiskaitymų realiu laiku greitojo lėšų pervedimo sistemos (Target)

(ECB/2001/3)

(2001/401/EB)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį (toliau — Sutartis), ypač į jos 105 straipsnio 2 dalies pirmą ir ketvirtą įtraukas bei Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto (toliau — Statutas) 3.1, 12.1, 14.3, 17, 18 ir 22 straipsnius,

kadangi:

(1) Sutarties 105 straipsnio 2 dalies pirmoji įtrauka ir Statuto 3.1 straipsnio pirmoji įtrauka reikalauja, kad Europos centrinių bankų sistema (ECBS) nustatytų ir įgyvendintų Bendrijos pinigų politiką.

(2) Sutarties 105 straipsnio 2 dalies ketvirtoji įtrauka ir Statuto 3.1 straipsnio ketvirtoji įtrauka įgalioja Europos centrinį banką (ECB) ir nacionalinius centrinius bankus (NCB) skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą.

(3) Statuto 22 straipsnis suteikia teisę ECB ir nacionaliniams centriniams bankams sudaryti sąlygas, kad būtų užtikrintas kliringo ir mokėjimų sistemų veiksmingumas bei patikimumas Bendrijoje ir atsiskaitant su kitomis šalimis.

(4) Vieningai pinigų politikai pasiekti reikia tokių mokėjimo priemonių, kurių pagalba pinigų politikos operacijos tarp NCB ir kredito įstaigų galėtų būti laiku ir saugiai įvykdytos, ir kurios skatintų pinigų rinkos euro zonoje vieningumą.

(5) Tokie tikslai reikalauja, kad būtų įteisinta ypač saugiai veikianti, greitai apdorojanti duomenis ir nedaug kainuojanti mokėjimų priemonė.

(6) Target valdo teisinė sistema, taikoma nuo Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) III etapo pradžios. Šios gairės pakeičia 2000 m. spalio 3 d. Gaires ECB/2000/9 dėl Transeuropinės automatizuotos atskirų atsiskaitymų realiu laiku greitojo lėšų pervedimo sistemos (Target).

(7) Šios gairės skelbiamos vadovaujantis skaidrumo politika, kuri įgyvendinama oficialiai skelbiant ECB teisines priemones; į šias gaires nėra įtrauktos tam tikros šiuo metu veikiančios papildomos ECBS priemonės dėl saugumo, finansinių ir kitų ECBS veiklos ar vidaus aspektų.

(8) Pagal Statuto 12.1 ir 14.3 straipsnius ECB gairės yra sudėtinė Bendrijos teisės aktų dalis,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRES:

1 straipsnis

Apibrėžimai

1. Šiose gairėse:

— „nacionalinės atskirų atsiskaitymų realiu laiku (AARL) sistemos“ — tai tos atskirų atsiskaitymų realiu laiku sistemos, kurios yra Target sudėtinės dalys kaip nurodyta šių gairių I priede,

— „ECB mokėjimų mechanizmas“ — tai ECB viduje parengtos ir su Target sujungtos mokėjimo priemonės tam, kad būtų atlikti: (i) mokėjimai tarp sąskaitų, esančių ECB; ir (ii) mokėjimai per Target tarp sąskaitų, esančių ECB ir NCB,

— „sąsajos“ — tai techninės infrastruktūros, konstrukcinės ypatybės ir tvarkos arba jų pritaikymai, įdiegti visose nacionalinėse AARL sistemose ir ECB mokėjimų mechanizme tam, kad Target viduje būtų atliekami tarptautiniai mokėjimai,

— „dalyviai“ — tai subjektai, kurie yra tiesiogiai prisijungę prie nacionalinės AARL sistemos, atitinkamame NCB (arba, ECB mokėjimų mechanizmo atveju, ECB) turi atskirų atsiskaitymų realiu laiku sąskaitą ir apima tokį NCB arba ECB, kuriame veikia kaip mokėjimų tarpininkai ar kaip nors kitaip,

— „dalyvaujančios valstybės narės“ — tai visos valstybės narės, pagal Sutartį įvedusios bendrąją valiutą,

— „NCB“ — tai valstybių narių, pagal Sutartį įvedusių bendrąją valiutą, nacionaliniai centriniai bankai,

— „Europos sistema“ — tai ECB ir pagal Sutartį įvedusių bendrąją valiutą valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai,

— „tinklo paslaugų teikėjas“ — tai ECB paskirta įmonė teikti kompiuterizuotus tinklinius sujungimus sąsajoms atlikti;

— „tarpbankinės NCB sąskaitos“ — tai sąskaitos, kurias atitinkamose savo apskaitos knygose vienas kitam atidaro kiekvienas NCB ir ECB tarptautiniams mokėjimams per Target atlikti; kiekviena tokia tarpbankinės NCB sąskaita yra tvarkoma to ECB ar NCB, kurio vardu sąskaita yra atidaryta, naudai,

— „vietiniai mokėjimai“ — tai mokėjimai, atlikti ar atliktini vienos nacionalinės AARL sistemos ar ECB mokėjimų mechanizmo viduje,

— „tarptautiniai mokėjimai“ — tai mokėjimai, atlikti ar atliktini tarp dviejų nacionalinių AARL sistemų arba tarp nacionalinės AARL sistemos ir ECB mokėjimų mechanizmo,

— „AARL taisyklės“ — tai taisyklės ir (arba) sutartinės nuostatos, kurios yra taikomos nacionalinei AARL sistemai,

— „AARL sąskaita“ — tai sąskaita (arba minėtose atitinkamų atskirų atsiskaitymų realiu laiku taisyklėse leidžiamu mastu — bet kuri konsoliduotų sąskaitų grupė su sąlyga, kad tokių sąskaitų turėtojai įsipareigojimų nevykdymo atveju yra solidariai atsakingi atskirų atsiskaitymų realiu laiku sistemai), atidaryta dalyvio vardu to NCB ar ECB, kuriame atliekami vietiniai ir (arba) tarptautiniai mokėjimai, apskaitos knygose,

— „mokėjimo nurodymas“ — tai dalyvio nurodymas pagal taikomas AARL taisykles pervesti pinigų sumą gaunančiajam dalyviui, įskaitant NCB arba ECB, atliekant buhalterinį įrašą AARL sąskaitoje,

— „siunčiantysis dalyvis“ — tai dalyvis, kuris, pateikdamas mokėjimo nurodymą, inicijavo mokėjimą,

— „siunčiantysis NCB (ECB)“ — tai tas ECB arba NCB, kuriame tvarkoma siunčiančiojo dalyvio AARL sąskaita,

— „gaunantysis dalyvis“ — tai toks siunčiančiojo dalyvio nurodytas dalyvis, kurio AARL sąskaita kredituojama atitinkamame mokėjimo nurodyme nurodyta suma,

— „gaunantysis NCB (ECB)“ — tai toks ECB arba NCB, kuriame tvarkoma gaunančiojo dalyvio AARL sąskaita,

— „EEE“ — tai Europos ekonominė erdvė, kaip apibrėžta 1992 m. gegužės 2 d. Europos bendrijos ir jos valstybių narių bei Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių sutartyje, iš dalies pakeistoje 1993 m. kovo 17 d. protokolu, pritaikančiu Sutartį dėl Europos ekonominės erdvės,

— „nuotolinis dalyvis“ — tai EEE šalyje įsteigta institucija, tiesiogiai dalyvaujanti kitos ES valstybės narės („priimančioji valstybė narė“) nacionalinėje AARL sistemoje, ir todėl priimančiosios valstybės narės NCB, kuris nebūtinai turi įsteigtą filialą priimančiojoje valstybėje narėje, savo vardu turinti AARL sąskaitą eurais,

— „netiesioginis dalyvis“ — tai nuosavos AARL sąskaitos neturinti institucija, kuri vis dėlto AARL sistemoje yra pripažįstama ir veikia laikydamasi tos AARL taisyklių bei į kurią gali būti tiesiogiai kreipiamasi Target sistemoje; visos netiesioginio dalyvio operacijos yra atliekamos to dalyvio (kaip apibrėžta šio 1 straipsnio ketvirtojoje įtraukoje), kuris sutiko atstovauti netiesioginį dalyvį, sąskaitoje,

— „dienos kreditas“ — tai kreditas, suteiktas ir grąžintas per laikotarpį, trumpesnį negu viena darbo diena,

— „pastovūs finansiniai susitarimai“ — tai Europos sistemos sudaryti nedidelės apimties skolinimo finansiniai susitarimai ir indėlių sutartys,

— „ribinės skolinimosi palūkanos“ — tai palūkanų norma, kartais taikoma Europos sistemos nedidelės apimties skolinimo finansiniams susitarimams,

— „indėlių sutarčių palūkanos“ — tai palūkanų norma, kartais taikoma Europos sistemos indėlių sutartims,

— „pagrindinių refinansavimo operacijų norma“ — tai Europos sistemos dabartinei pagrindinei refinansavimo operacijai kartais taikoma ribinė palūkanų norma, kur ribinė palūkanų norma — tai tokia palūkanų norma, kuri naudojama visai pinigų pasiūlymo daliai,

— „CCBM“ — tai korespondentinis centrinis bankininkystės modelis ECBS nustatyto įkaito naudojimui užsienyje,

— „lėšų blokavimo tvarka“ — tai tvarka, pagal kurią lėšos indėliuose ar turimas kreditas yra atidedamas ir tampa neprieinamu atlikti bet kokį sandorį ar panaudoti kokiam nors tikslui, išskyrus minėtų mokėjimo nurodymų vykdymą tam, kad būtų užtikrinta, jog atidėtosios lėšos ar turimas kreditas yra naudojamas tokiam mokėjimo nurodymui vykdyti; lėšų ar turimo kredito atidėjimas šiose gairėse vadinamas „blokavimu“,

— „baigiamasis veiksmas“ arba „pabaiga“ reiškia, kad siunčiantysis NCB (ECB), siunčiantysis dalyvis, bet kuri trečioji šalis arba netgi esant bylai dėl dalyvio nemokumo, išskyrus atvejus, kai yra pagrindinio (-ių) sandorio (-ių) ar mokėjimo nurodymo (-ų) trūkumai, atsirandantys dėl kriminalinių pažeidimų ar nesąžiningų veiksmų (kur nesąžiningi veiksmai yra ir nemokumo atveju per abejotinus laikotarpius atsiskaitymas su kai kuriais kreditoriais pirmiau už kitus bei sandorių mažesne verte sudarymas) su sąlyga, kad kiekvienu konkrečiu atveju taip nusprendė kompetentingos jurisdikcijos teismas ar kita kompetentinga ginčų nagrinėjimo įstaiga, ar padarius klaidą, nebegali atšaukti, pakeisti ar paskelbti negaliojančiu mokėjimo nurodymo apmokėjimo,

— „nacionalinės AARL sistemos veikimo sutrikimai“, „Target veikimo sutrikimai“ arba „veikimo sutrikimai“ — tai techniniai sunkumai, trūkumai ar gedimai kurioje nors nacionalinės AARL sistemos techninėje infrastruktūroje ir (arba) ECB mokėjimų mechanizme arba kompiuterizuotuose sąsajos tinklo sujungimuose, arba koks nors kitas įvykis, susijęs su nacionaline AARL sistema, ECB mokėjimų mechanizmu ar sąsaja, kas Target sistemoje neleidžia tą pačią dieną vykdyti ir užbaigti mokėjimo nurodymus; šis apibrėžimas apima ir tuos atvejus, kai veikimo sutrikimai tuo pačiu metu atsiranda daugiau negu vienoje nacionalinėje AARL sistemoje (pavyzdžiui, dėl gedimų, susijusių su tinklo paslaugų tiekėju),

— „Target pinigų grąžinimo sistema“ arba „pinigų grąžinimo sistema“ arba „sistema“ — tai šių gairių 3 straipsnio h skirsnyje nurodyta pinigų grąžinimo sistema Target veikimo sutrikimų atvejais.

2. Šių gairių priedus iš dalies pakeisti kartais gali ECB Valdančioji taryba. ECB Valdančioji taryba gali priimti papildomus dokumentus, inter alia, tokius kaip Target techninės sąlygos ir specifikacijos, kurios, apie tai pranešus NCB, įsigalioja kaip šių gairių sudėtinė dalis ECB Valdančiosios tarybos nustatytą dieną.

2 straipsnis

Target aprašymas

1. Transeuropinė automatizuota atskirų atsiskaitymų realiu laiku greitojo lėšų pervedimo sistema — tai atskirų atsiskaitymų realiu laiku sistema, skirta atsiskaityti eurais. Target sudaro nacionalinės AARL sistemos, ECB mokėjimų mechanizmas ir sąsaja, ir ši sistema buvo įsteigta 1998 m. lapkričio 16 d. Gairėmis ECB/1998/NP13 dėl Target su pakeitimais, ir kurios buvo panaikintos bei pakeistos Gairėmis ECB/2000/NP9. Nuo šiol Target veikla yra reguliuojama šiomis gairėmis.

2. Valstybių narių, kurios EMS III etape jau buvo ES narės, tačiau kurios nėra įsivedusios bendrosios valiutos, AARL sistemoms leidžiama jungtis prie Target tiek, kiek tokios AARL sistemos atitinka šių gairių 3 straipsnyje nustatytus minimaliuosius bendruosius požymius ir šalia atitinkamos nacionalinės valiutos gali atlikti operacijas eurais kaip užsienio valiuta. Bet kuris toks prisijungimas prie Target yra susitarimo objektas, pagal kurį minėti nacionaliniai centriniai bankai sutinka laikytis šiose gairėse Target numatytų taisyklių ir tvarkos (atitinkamai su patikslinimais ir pakeitimais, kaip nurodyta tokiame susitarime).

3 straipsnis

Minimalieji bendrieji nacionalinių AARL sistemų požymiai

Kiekvienas NCB užtikrina, kad jo atitinkama nacionalinė AARL sistema atitinka toliau išdėstytus požymius.

a) Prisijungimo kriterijai

1. Į nacionalinę AARL sistemą kaip dalyviai priimamos 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ([1]) 1 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos prižiūrimos kredito įstaigos, kurios yra įsteigtos EEE. Kaip išimtis ir nepažeidžiant šių gairių 7 straipsnio 1 dalies, atitinkamam NCB patvirtinus, į nacionalinę AARL sistemą kaip dalyviai gali būti priimti šie subjektai:

   i) valstybių narių centrinių ar regioninių Vyriausybių iždo departamentai, veikiantys pinigų rinkose;

   ii) valstybių narių valstybinio sektoriaus įstaigos, kurioms leista tvarkyti klientų sąskaitas; šiose gairėse „valstybinis sektorius“ yra toks, kaip apibrėžta 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 3603/93, nustatančiame apibrėžimus, susijusius su Sutarties 104 ir 104b straipsnio 1 dalyje numatytų draudimų taikymu ([2]), 3 straipsnyje:

   iii) tokios investicinės įmonės, kaip apibrėžta 1993 m. gegužės 10 d. Tarybos direktyvos 93/22/EEB dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje ([3]) 1 straipsnio 2 dalyje, įsteigtos EEE, kurioms leista ir kurios yra prižiūrimos pagal anksčiau minėtą Tarybos direktyvą paskirtos ir pripažintos kompetentingos institucijos (išskyrus įstaigas, apibrėžtas pagal anksčiau minėtos Direktyvos 2 straipsnio 2 dalį), su sąlyga, kad minėtai investicinei įmonei yra suteikta teisė užsiimti Direktyvos 93/22/EEB priedo A skirsnio 1 dalies b punkte, 2 ar 4 dalyje nurodyta veikla;

   iv) organizacijos, teikiančios kliringo ar atsiskaitymų paslaugas, jeigu jų veiklą prižiūri kompetentinga įstaiga.

2. Prisijungimo prie nacionalinės AARL sistemos kriterijai ir jų vertinimo tvarka nustatoma atitinkamos AARL sistemos taisyklėse, kurios prieinamos visoms suinteresuotoms šalims. Be to, 3 straipsnio a skirsnio 1 dalyje minėti kriterijai, inter alia, gali būti papildyti šiais nacionaliniais kriterijais:

   — pakankamas finansinis stiprumas,

   — laukiamas mažiausias sandorių skaičius,

   — stojimo mokesčio mokėjimas,

   — teisiniai, techniniai ir veikimo aspektai.

   AARL sistemos taisyklėse gali būti reikalaujama, kad suvienodintais Europos sistemos įgaliojimais dėl teisinių išvadų pagrįstas teisines išvadas apie pareiškėjus gauna ir peržiūri atitinkamas NCB taip, kaip tai apibrėžia ir išsamiau išdėsto ECB Valdančioji taryba. Atitinkami NCB suteikia galimybę suinteresuotoms šalims susipažinti su įgaliojimais dėl teisinių išvadų.

([1]) OL L 126, 2000 5 26, p. 1.
([2]) OL L 332, 1993 12 31, p. 1.
([3]) OL L 141, 1993 6 11, p. 27.

3. Nacionalinės AARL sistemos dalyvis prie Target tarptautinių mokėjimų infrastruktūros prisijungia vadovaudamasis šio 3 straipsnio a skirsnio 1 ir 2 dalimis.

4. AARL taisyklėse nustatoma dalyvio pašalinimo iš atitinkamos nacionalinės AARL sistemos pagrindai ir tvarka. Dalyvio pašalinimo (sustabdant dalyvavimą arba dalyvį pašalinant) iš nacionalinės AARL sistemos pagrindai turėtų apimti visus įvykius, sukeliančius pavojų sistemai ar galinčius kitaip būti rimtų veikimo problemų priežastimi, įskaitant įvykius:

   i) kai dalyviui iškeliama byla dėl nemokumo arba kai tokia byla gresia,

   ii) kai dalyvis nesilaiko minėtų AARL sistemos taisyklių, arba

   iii) kai dalyvis nebeatitinka vieno ar daugiau dalyvio prisijungimo dalyvauti atitinkamoje nacionalinėje AARL sistemoje kriterijų.

b) Piniginis vienetas

Tarptautiniai mokėjimai, kurie turi būti atlikti per sąsają, atliekami eurais. NCB užtikrina, kad mokėjimų nurodymai, išreikšti atitinkamais nacionaliniais piniginiais vienetais ir įvykdytini per sąsają, būtų konvertuojami ir pervedami eurais.

c) Kainodaros taisyklės

1. Target sistemos kainodaros politiką apibrėžia ECB Valdančioji taryba, vadovaudamasi išlaidų susigrąžinimo, skaidrumo ir nediskriminavimo principais.

2. Vietiniams mokėjimams eurais, atliktiems per nacionalinę AARL sistemą yra taikomos atitinkamos nacionalinės AARL sistemos kainodaros taisyklės, kurios savo ruožtu atsižvelgia į II priede išdėstytą kainodaros politiką.

3. Tarptautiniams mokėjimams, atliktiems Target sistemoje, taikomi ECB Valdančiosios tarybos nustatyti ir išsamiau III priede išdėstyti bendrieji įkainiai.

4. Suinteresuotoms šalims suteikiama galimybė susipažinti su įkainiais.

d) Darbo laikas

1. Darbo dienos

Visa Target sistema neveikia šeštadieniais, sekmadieniais, Naujųjų metų dieną, Didįjį penktadienį (pagal ECB buveinėje taikomą kalendorių), Velykų pirmadienį (pagal ECB buveinėje taikomą kalendorių), gegužės 1 d. (Darbo dieną), Kalėdas ir gruodžio 26 d.

Tačiau 2001 m. gruodžio 26 d.:

i) neveikia sąsajos;

ii) neveikia ECB mokėjimų mechanizmas;

iii) negali būti numatyti jokie didelių apimčių atsiskaitymai sistemose, atliekančiose atsiskaitymus eurais;

iv) nacionalinės AARL sistemos neveikia dėl 3 straipsnio d skirsnio 1 dalies toliau einančiame v punkte nurodytų priežasčių;

v) dalyvaujančiosiose valstybėse narėse, kuriose 2001 m. gruodžio 26 d. nėra valstybinė šventė, NCB stengiamasi uždaryti savo nacionalinę AARL sistemą; jeigu laikoma, kad minėtam NCB tai neįmanoma, jis pateikia siūlymą ECB Valdančiajai tarybai ir Vykdomajai valdybai, kuriame kaip galima išsamiau išdėsto, kaip uždarymas suvaržytų vietinius mokėjimus; vertindama tokį pasiūlymą, Valdančioji taryba ir Vykdomoji valdyba atsižvelgia į atitinkamus nacionalinius teisės aktus;

vi) pastovūs finansiniai susitarimai galioja tuose NCB, kurie vis dėlto veikia tokios apribotos veiklos atveju; ir

(vii) neveikia CCBM.

2. Darbo valandos

Nacionalinių AARL sistemų darbo valandos atitinka IV priede išdėstytus reikalavimus.

e) Mokėjimo taisyklės

1. Visi mokėjimai, tiesiogiai atsirandantys arba susiję su (i) pinigų politikos operacijomis; (ii) dalies eurų keitimo į užsienio valiutą operacijomis, apimančiomis Europos sistemą; ir (iii) didelės apimties tarptautinių tarpusavio užskaitų sistemomis, valdančiomis pervedimus eurais, atliekami per Target. Kiti mokėjimai irgi gali būti atliekami per Target sistemą.

2. Nacionalinė AARL sistema ir ECB mokėjimų mechanizmas nevykdo mokėjimo nurodymo tol, kol siunčiančiojo dalyvio sąskaitoje siunčiančiajame NCB (ECB) nėra pakankamai lėšų, jau pervestų į tą sąskaitą kaip tiesiogiai gaunamos lėšos, ar kaip per dieną sukaupti rezervai, laikomi taip, kad atitiktų rezervų reikalavimus, arba kaip tam dalyviui NCB (ECB) pagal 3 straipsnio f skirsnį suteikto dienos kredito galimas atvejis.

3. AARL sistemos taisyklės ir ECB mokėjimų mechanizmo taisyklės apibrėžia laiko momentą, kada mokėjimų nurodymai tampa nebeatšaukiami, ir kuris turi būti ne vėliau negu laiko momentas, kada siunčiančiojo dalyvio AARL sąskaita, esanti siunčiančiajame NCB (ECB), yra debetuojama atitinkama suma. Kai nacionalinės AARL sistemos, prieš debetuodamos AARL sąskaitą, taiko lėšų blokavimo tvarką, toks neatšaukiamumas numatomas nuo laiko momento, esančio anksčiau, negu blokavimo atlikimo momentas.

f) Dienos kreditas

1. Priklausomai nuo šių gairių nuostatų, kiekvienas NCB suteikia dienos kreditą 3 straipsnio a skirsnyje nurody-

toms prižiūrimoms kredito įmonėms, dalyvaujančioms tokio NCB AARL sistemoje su sąlyga, kad tokia kredito įstaiga kaip šalis yra tinkama Europos sistemos pinigų politikos operacijose ir ji gali sudaryti nedidelės apimties skolinimo finansinius susitarimus. Esant sąlygai, kad yra aiški nuostata, jog dienos kreditas atitinkamai dienai yra riboto dydžio, o kredito pratęsimas parai yra negalimas, dienos kreditas taip pat gali būti suteiktas:

i) 3 straipsnio a skirsnio1 dalies i papunktyje nurodytiems iždo departamentams;

ii) 3 straipsnio a skirsnio 1 dalies ii papunktyje nurodytoms valstybinio sektoriaus įstaigoms;

iii) 3 straipsnio a skirsnio 1 dalies iii papunktyje nurodytoms investicijų įstaigoms su sąlyga, kad tokia investicinė įstaiga pateikia pakankamus įrodymus raštu, jog:

a) ji sudarė formalų susitarimą su Europos sistemos pinigų politikos šalimi aptariamosios dienos pabaigoje padengti visas debeto likučių pozicijas; arba

b) galimybė gauti dienos kreditą yra apribota investicinėms įstaigoms, kurios turi sąskaitą centriniame vertybinių popierių depozitoriume, o minėta investicinė įstaiga veikia priklausomai nuo likvidumo ribos, arba dienos kredito suma suteikiama priklausomai nuo aukščiausios ribos.

Jeigu investicinė įstaiga dėl kokios nors priežasties negali laiku grąžinti dienos kredito, jai gali būti skiriamos toliau numatyta tvarka nustatytos baudos. Jeigu Target veiklos uždarymo momentu tokios investicinės įstaigos nuosavoje AARL sąskaitoje pirmą kartą per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį yra pasyvusis likutis, taikoma tokia tvarka. Atitinkamas NCB nedelsdamas tam dalyviui skiria baudą, kuri yra apskaičiuojama tokiai pasyviojo likučio sumai taikant palūkanas, penkiais procentiniais punktais didesnes už nustatytas ribines skolinimo palūkanas (pvz., jei ribinės skolinimo palūkanos yra 4 %, baudos dydis turėtų būti 9 %). Jei tokia investicinė įstaiga tokį pasyvųjį likutį turėtų pakartotinai, tada tam dalyviui taikomos baudos dydis padidėtų dar 2,5 procentinių punktų kiekvieną kartą esant tokiai debeto pozicijai per anksčiau nurodytą 12 mėnesių laikotarpį;

iv) 3 straipsnio a skirsnio 1 dalyje nurodytos prižiūrimos kredito įstaigos, kurios nėra šalys, galinčios būti Europos sistemos pinigų politikos operacijų šalimis ir (arba) neturi galimybės sudaryti nedidelės apimties skolinimo finansinius susitarimus nėra. Visos investicinėms įstaigoms taikomos baudų režimo nuostatos, išdėstytos 3 straipsnio f skirsnio 1 dalies iii papunktyje, vienodai taikomos tokioms kredito įstaigoms, kai dėl kokios nors priežasties pastarosios negali laiku grąžinti dienos kredito;

v) organizacijos, teikiančios kliringo ar atsiskaitymų paslaugas (ir kompetentingos įstaigos prižiūrimos) su sąlyga, kad susitarimai dėl dienos kredito suteikimo tokioms organizacijoms yra iš anksto pateikiami ECB Valdančiajai tarybai patvirtinti.

2. Dienos kreditą visi NCB teikia už įkaitą suteikiamo dienos kredito limito sąskaitoje NCB pavidalu ir (arba) dienos atpirkimo sandoriais su NCB, laikydamiesi toliau nustatytų kriterijų ir kartais ECB Valdančiosios tarybos patikslinamų minimalių požymių.

3. Dienos kredito pagrindas yra atitinkamas įkaitas. Įkaitu gali būti tie patys aktyvai ir instrumentai, kuriems taikomos tokios pat vertės nustatymo ir rizikos kontrolės taisyklės, skirtos įkaitui, galinčiam būti piniginių operacijų įkaitu. Išskyrus iždo departamentus ir valstybinio sektoriaus įstaigas, atitinkamai nurodytas 3 straipsnio a skirsnio 1 dalies i ir ii papunkčiuose, kaip pagrindinių aktyvų NCB nepriima skolos priemonių, kuriuos išdavė arba už kuriuos garantavo dalyvis ar bet kuris kitas subjektas, su kuriuos šalis turi artimus ryšius kaip apibrėžta Direktyvos 2000/12/EB 1 straipsnio 26 dalyje, ir kaip taikoma pinigų politikos operacijose.

Visi ES valstybių narių, kurių atskirų AARL sistema su Target yra sujungta vadovaujantis 2 straipsnio 2 dalimi, nacionaliniams centriniams bankams leidžiama sudaryti ir valdyti sąrašus tinkamų aktyvų, kuriuos gali naudoti įstaigos, dalyvaujančios jų atitinkamoje nacionalinėje su Target sujungtoje AARL sistemoje, ir naudoti kaip įkaitus už tokių nacionalinių centrinių bankų suteikiamus kreditus eurais su sąlyga, kad tokiuose sąrašuose esantys aktyvai atitinka tuos pačius kokybės standartus ir jiems taikomos tokios pat vertės nustatymo ir rizikos kontrolės taisyklės, skirtos įkaitui, galinčiam būti piniginių operacijų įkaitu. Tokių tinkamų aktyvų sąrašą minėtas nacionalinis centrinis bankas pateikia išankstiniam ECB patvirtinimui.

4. Atitinkamam NCB pasiūlius, 3 straipsnio a skirsnio 1 dalies i papunktyje nurodytus iždo departamentus ECB Valdančioji taryba gali atleisti nuo reikalavimo pateikti įkaitą už 3 straipsnio f skirsnio 3 dalyje aprašytą suteikiamą dienos kreditą.

5. Pagal 3 straipsnio f skirsnio g punktą suteiktam dienos kreditui palūkanos neskaičiuojamos.

6. Dienos kreditas nesuteikiamas jokiam nuotoliniam dalyviui.

7. AARL taisyklėse numatyti pagrindai, pagal kuriuos atitinkamas NCB gali nuspręsti, kad dalyvio galimybė gauti dienos kreditą gali būti sustabdoma arba nutraukiama. Tokį sprendimą dėl šalies, galinčios būti Europos sistemos pinigų politikos operacijų šalimi, prieš jam įsigaliojant tvirtina ECB.

Tokio sustabdymo ar nutraukimo pagrindu yra visi įvykiai, apimantys sisteminę riziką arba galintys kaip nors

kitaip kelti grėsmę sklandžiam mokėjimo sistemų veikimui, įskaitant:

i) kai dalyviui iškeliama byla dėl nemokumo;

ii) kai dalyvis pažeidžia minėtas AARL taisykles;

iii) kai dalyvio teisė dalyvauti nacionalinėje AARL sistemoje yra sustabdoma arba nutraukiama; ir

iv) atvejus, kai dalyvis, kuris yra šalis, galinti būti Europos sistemos pinigų operacijų šalimi, tampa nebetinkamu arba jis yra pašalinamas ar sustabdoma teisė atlikti visas arba kurią nors iš tokių operacijų.

g) Dienos kreditas, suteikiamas už aktyvus, esančius už euro zonos ribų

ECB gali leisti NCB suteikti dienos kreditą už aktyvus, esančius už euro zonos ribų, kurie yra ECB patvirtintame sąraše bei yra nurodyti 3 straipsnio f skirsnio 3 dalyje, su sąlyga, kad tie aktyvai: (i) yra EEE šalyse; (ii) juos išdavė EEE šalyse įsteigti subjektai; ir (iii) jie yra išreikšti EEE valiutomis arba kitomis plačiu mastu konvertuojamomis valiutomis. NCB, gavusių leidimą priimti šiuos aktyvus ir tokių aktyvų sąrašai yra išdėstyti V priede.

ECB leidimas priklauso nuo tokių sąlygų:

i) veiklos efektyvumo išlaikymas ir tinkama su tokiais aktyvais susijusios ypatingos teisinės rizikos ir mechanizmų kontrolė, siekiant užkirsti kelią tokių aktyvų naudojimui pinigų politikos operacijose;

ii) tarptautinėse operacijose šie aktyvai nėra naudojami (pvz., šalys tokius aktyvus gali naudoti tik lėšoms gauti tiesiogiai iš to nacionalinio centrinio banko, kuriam ECB už tuos aktyvus yra leidęs suteikti dienos kreditą);

iii) be to, tuos aktyvus dalyviai naudoja tik dienos kreditui, kurį suteikia atitinkamas NCB, gauti ir jie nėra naudojami visos paros kreditui gauti. Tuo atveju, jei už tuos aktyvus gautą dienos kreditą reikia pratęsti parai, aptariamuosius aktyvus reikia pakeisti įkaitu, kuris gali būti pinigų politikos operacijų įkaitu taip, kaip nurodyta pagal atitinkamas ECB gaires. Jei kreditas visai parai pratęsiamas už tokius aktyvus lygiagrečiai nepakeitus jų įkaitu, galinčiu būti pinigų politikos operacijų įkaitu, tokiam dalyviui taikomos pagal toliau numatytą tvarką nustatytos baudos. Jei dalyvis padaro anksčiau aprašytą pažeidimą pirmą kartą per bet kurį 12 mėnesių laikotarpį, tada atitinkamas NCB nedelsdamas tam dalyviui skiria baudą, kuri yra apskaičiuojama tokiai gauto visos paros kredito sumai taikant palūkanas, 2,5 procentinio punkto didesnes už nustatytas ribines skolinimosi palūkanas. Jei dalyvis pakartotinai padaro tokį nusižengimą, tada tam dalyviui taikomos baudos palūkanų dydis padidinamas dar 1,25 procentinio punkto kiekvieno pažeidimo per anksčiau nurodytą 12 mėnesių laikotarpį atveju. Jei 3 straipsnio f skirsnio 1 dalies iv papunktyje nurodyta investicinė įstaiga ar kredito įstaiga padaro anksčiau aprašytą pažeidimą, tokiam dalyviui taikomos tik 3 straipsnio f skirsnio 1 dalies iii papunktyje arba 3 straipsnio f skirsnio 1 dalies iv papunktyje nurodytos baudos.

h) Target pinigų grąžinimo sistema

1. Target pinigų grąžinimo sistemos įsteigimas

Tuo atveju, kai Target sistemoje yra veikimo sutrikimai ir nukrypstant nuo šių gairių 8 straipsnio, taikomos šios Target pinigų grąžinimo sistemą apimančios taisyklės. Šioje sistemoje ir ją taikant, terminai „grąžinti“, „grąžinimas“ ir „grąžinimo mokėjimai“ taikomi apibūdinti mokėjimus, kuriuos dalyviai atliko pagal šią sistemą siekdami sureguliuoti ir nukreipti į šalį tam tikrus toliau išsamiau aprašytus negatyvius veikimo sutrikimų padarinius.

Pinigų grąžinimo sistema neketinama atimti iš dalyvių galimybę patiems išnaudoti kitas teisines priemones veikimo sutrikimo atveju reikalauti kompensacijos. Dalyviai turėtų arba (i) be jokių tolesnių juridinių veiksmų priimti pagal šią sistemą sudarytus susitarimus ir visas pagal juos gautas grąžinimo mokėjimų įplaukas; arba (ii) atmesti pagal šią sistemą sudarytus susitarimus, jeigu dalyvis pageidauja ieškoti kitų juridinių priemonių nuostoliams atlyginti tokiu mastu, kokiu tai yra įmanoma. Bet koks grąžinimo mokėjimas pagal sistemą yra atliekamas su sąlyga, kad tokio mokėjimo įplaukos laikomos visišku ir galutiniu atsiskaitymu už visus dalyvio reikalavimus, atsirandančius dėl tam tikro mokėjimo, kurį buvo paveikę veikimo sutrikimai.

2. Sistemos taikymas

a) Tais veikimo sutrikimų atvejais, kurie negatyviai veikia ir vietinius, ir tarptautinius mokėjimus, sistema taikoma abiem paveiktų mokėjimų kategorijoms ir yra vienintelis toks ESBC narių pasiūlytas Target pinigų grąžinimo susitarimas. Priešingai tiems veikimo sutrikimų atvejams, kurie paveikia tik vietinius mokėjimus sutrikusioje nacionalinėje AARL sistemoje, NCB gali taikyti alternatyvias valdymo tvarkas.

b) Sistema galioja tik nacionalinės AARL sistemos siunčiantiesiems dalyviams ir (arba) gaunantiesiems dalyviams, kurie kreipėsi (pagal 3 straipsnio h skirsnio 5 dalį ir 3 straipsnio h skirsnio 6 dalį) dėl pastovių finansinių susitarimų dėl Target veikimo sutrikimų. Sistema neapima netiesioginių dalyvių, nebent jei tokie netiesioginiai dalyviai kreipiasi dėl pastovių finansinių susitarimų dėl Target veikimo sutrikimų.

3. Teisės turėjimo gauti pagal sistemą grąžinamus pinigus sąlygos

a) Kaip sąlyga tam, kad siunčiantysis dalyvis turėtų teisę gauti pagal sistemą grąžinamus pinigus, jis privalo įrodyti, kad pradėjo atlikinėti mokėjimo nurodymą, (i) kuris nebuvo atliktas tą pačią dieną, arba (ii) kuris buvo grąžintas, nepavykus jo tą pačią dieną sėkmingai atlikti dėl Target veikimo sutrikimų, arba (iii) kuris buvo siunčiančiojo dalyvio sąskaitos debetavimo priežastimi pagal mokėjimo nurodymą, įvestą į nacionalinę AARL sistemą, tačiau kuris vėliau nebuvo nei atliktas, nei tą pačią dieną grąžintas dėl veikimo sutrikimų. Tuo atveju, kai nacionalinėje AARL sistemoje yra siuntimų sustabdymo padėtis, siunčiantysis dalyvis neturi galimybės pradėti atitinkamą mokėjimo nurodymą. Tačiau toks dalyvis pagal sistemą gali pateikti pretenziją su sąlyga, kad jis gali jo AARL NCB pateikti papildomą įrodymą, tenkinantį ECB, kad buvo ketinta pradėti minėtą mokėjimo nurodymą, tačiau atlikti jo nebuvo įmanoma dėl veikimo sutrikimų ir pranešimo dėl siuntimų sustabdymo.

b) Kaip sąlyga tam, kad gaunantysis dalyvis turėtų teisę gauti pagal sistemą grąžinamus pinigus, jis privalo įrodyti, kad per Target tikėjosi gauti mokėjimą kaip atitinkamą dieną į nacionalinę AARL sistemą (ar kaip nors kitaip, kaip numatyta 3 straipsnio h skirsnio 3 dalies a punkte) įvesto mokėjimo nurodymo rezultatą ir kad atitinkamą dieną tokio mokėjimo negavo dėl Target veikimo sutrikimų.

4. Pagal sistemą grąžinamų pinigų apskaičiavimo taisyklės

a) Target veikimo sutrikimų atveju siunčiantysis dalyvis gali turėti laikiną likvidumo siunčiančiajame NCB perteklių, tuo tarpu gaunančiojo dalyvio NCB gali turėti pateikti neįvykusio mokėjimo sumas tam gaunančiajam dalyviui. Todėl pirmuoju atveju gali būti aktyvuotas finansinis susitarimas dėl indėlio, o antruoju atveju — nedidelės apimties skolinimo finansiniai susitarimai. Abiem šiais atvejais taikomos palūkanų normos yra palankesnės ESCB negu rinkos palūkanų norma (kuri sistemoje yra pagrindinė refinansavimo operacijų palūkanų norma).

b) Sumos, grąžintinos dalyviams pagal sistemą, nustatomos taikant:

i) dviejų paeiliui einančių dienų palūkanų normos skirtumą tarp pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų normos ir Europos sistemoje taikomos paskolų ar indėlių pagal pastovius finansinius susitarimus palūkanų normos (atitinkamai ribinė skolinimosi palūkanų norma ar indėlių sutarčių palūkanų norma);

ii) sumai, reprezentuojančiai faktą, kad siunčiantysis ar gaunantysis dalyvis veiksmingai naudoja atitinkamą veikiantį pastovų finansinį susitarimą, ir iki neatliktų mokėjimo nurodymų, kaip Target veikimo sutrikimų rezultato, sumos,

laikotarpiui, prasidedančiam nuo mokėjimo nurodymo pradėjimo datos iki tos datos, kai mokėjimo nurodymas buvo ar galėjo būti sėkmingai užbaigtas („veikimo sutrikimų laikotarpis“).

c) Siunčiančiajam dalyviui pagal sistemą kaip negrąžinamos atmetamos visos sumos, kurias dalyvis panaudojo privalomųjų atsargų reikalavimui įvykdyti ir visos sumos, reprezentuojančios likučius, kuriuos dalyvis galėjo patirti rinkoje perteklines lėšas paversdamas indėliais.

d) Gaunančiajam dalyviui pagal sistemą kaip negrąžinamos atmetamos visos sumos, reprezentuojančias nuostolius, kuriuos dalyvis galėjo patirti dėl skolinimosi rinkoje.

e) Sistema nepadengia jokių nuostolių, patiriamų dėl esančių sutartinių ar kitokių susitarimų, kuriuos kuris nors dalyvis galėtų turėti su kitu dalyviu ar kuria nors kita trečiąja šalimi.

f) Grąžinimo mokėjimus pagal schemą siunčiantiesiems ar gaunantiesiems dalyviams išmoka veikimo sutrikimų turėjusios nacionalinės AARL sistemos NCB (ECB).

5. Papildomos taisyklės dėl grąžinamų pinigų apskaičiavimo pagal sistemą ypatingais atvejais

a) Dalyvaujančiosios valstybės narės nacionalinės AARL sistemos siunčiantysis dalyvis, kuris yra Europos sistemos pinigų politikos operacijų šalis, gauna grąžinamus pinigus pagal schemą už nuostolius, patirtus dėl to, kad toks dalyvis išlieka su neatlygintais einamaisiais sąskaitų indėliais atitinkamame NCB, kai tokie indėliai atsiranda dėl Target veikimo sutrikimų su sąlyga, kad minėtas dalyvis (i) jau įvykdė privalomųjų atsargų reikalavimus; ir (ii) minėtą dieną dėl veikimo sutrikimų jis negalėjo naudotis Europos sistemos indėlių sutartimis.

b) Dalyvaujančios valstybės narės nacionalinės AARL sistemos dalyviams, kurie nėra pinigų politikos šalys ir (arba) jie nesinaudoja pastoviais finansiniais susitarimais, taikomos tokios nuostatos:

i) siunčiančiajam dalyviui, kuris savo NCB dienos pabaigoje dėl Target veikimo sutrikimų išlaikė lėšų perteklių, grąžinama suma, atitinkanti skirtumą tarp dviejų paeiliui einančių dienų pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų nor-

mos ir palūkanų normos, taikomos tai lėšų daliai, kuri nebuvo išsiųsta dėl veikimo sutrikimų ir kuri dėl to išliko NCB atsiskaitymų sąskaitoje veikimo sutrikimų laikotarpiu;

ii) gaunančiajam dalyviui, kuris tikėjosi gauti mokėjimą per Target, grąžinama suma, lygi palūkanų normos, atitinkančios skirtumą tarp dviejų paeiliui einančių dienų refinansavimo operacijų palūkanų normos ir palūkanų normos, taikomos iš atitinkamo NCB pasiskolintoms sumoms, arba suteikto kredito limito sąskaitoje to dalyvio NCB atsiskaitymų sąskaitoje sumai ir taikomos laikotarpiu dėl mokėjimo sutrikimų negautoms lėšų sumoms. Tokiam gaunančiajam dalyviui, kuris iki dienos pabaigos savo NCB išliko debeto padėtyje, dienos kredito pertekliui, pereinančiam į visos paros padėtį, nereikalaujama (ir to nepaisoma pertekliaus viršijimo atvejais ateityje) taikyti baudos palūkanų dydį, kurį nustato taikomos AARL taisyklės, tokiu mastu, kokiu perteklius galėtų būti priskirtas veikimo sutrikimų atsiradimui.

c) Sistema taip pat taikoma, kai siunčiantysis dalyvis negali atgauti lėšų, kurios buvo debetuotos jo AARL sąskaitoje, tačiau kurios vėliau per naktį buvo užblokuotos nacionalinėje AARL sistemoje dėl jos veikimo sutrikimų, ir tokiu atveju pinigai grąžinami už tą laikotarpį, per kurį tokios lėšos yra grąžinamos siunčiančiajam dalyviui. Esant tokiam lėšų nepasiekiamumo pagrindui, grąžinimo mokėjimų pagrindas tokiam siunčiančiajam dalyviui yra pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma.

6. Sistemos taikymas nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinių AARL sistemų dalyviams

a) Nedalyvaujančiųjų valstybių narių nacionalinių AARL sistemų siunčiantiesiems dalyviams, pagal toliau aprašytą sistemą pinigai gali būti grąžinami tik dalyviams, dėl veikimo sutrikimų atvejo atitinkamame NCB turėjusiems teigiamą dienos pabaigos balansą:

i) bet koks grąžintinas tokių dalyvių AARL sąskaitoje sukauptas visos paros depozitų sumos limitas nedalyvaujančios valstybės narės NCB yra nepaisomas tokiu mastu, kokiu tokia suma gali būti priskirta veikimo sutrikimams;

ii) palūkanų norma indėlių atžvilgiu, naudojama grąžinimo mokėjimams apskaičiuoti, nedalyvaujančiosios valstybės narės nacionalinės AARL sistemos siunčiantiesiems dalyviams yra pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma;

iii) grąžinimo mokėjimas atitinka sumą, lygią skirtumui atitinkamai tarp dviejų paeiliui einančių dienų pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų normos ir indėlių sutarčių palūkanų normos veikimo sutrikimų laikotarpiu ir taikoma tai ribinio indėlių padidėjimo sumai, kurią siunčiantysis dalyvis turi savo atitinkamame NCB kaip veikimo sutrikimų pasekmę.

b) Nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinių AARL sistemų gaunantiesiems dalyviams nereikalaujama (ir jos nepaisoma pertekliaus atvejais ateityje) taikyti tą baudų palūkanų normos dalį, kuri viršija ribinę skolinimosi palūkanų normą, nustatytą taikomose AARL taisyklėse dienos kredito perėjimo į visos paros kreditą atveju, tuo mastu, kuriuo perteklius gali būti priskirtas veikimo sutrikimams. Tokio pertekliaus atsiradimas nepaisomas dienos kredito gavimo ir (arba) tolesnio dalyvavimo minėtoje nacionalinėje AARL sistemoje galimybių atvejais. Grąžinimo mokėjimai pagal schemą apskaičiuojami taip, kad būtų pasiektas rezultatas, pagal kurį tokiam gaunančiajam dalyviui veikimo sutrikimų laikotarpiu būtų mokama palūkanų norma, atitinkanti dviejų paeiliui einančių dienų skirtumą tarp pagrindinių operacijų refinansavimo palūkanų normos ir ribinės palūkanų normos kredito limito sąskaitoje viršijimo atveju, kurį nulėmė veikimo sutrikimai.

7. Procesinės taisyklės

a) Prie bet kurio dalyvio pateikto prašymo dėl pinigų grąžinimo ir siekiant sudaryti galimybę tinkamai tą prašymą įvertinti pateikiama būtina informacija, įskaitant:

i) dalyvio pavadinimą, adresą ir statusą (t. y., ar dalyvis yra Europos sistemos piniginės politikos operacijų šalis, ar ne);

ii) laiką, vietą ir kitas aplinkybes, supančias atitinkamo mokėjimo nurodymo į NCB (ECB), sistemos operatoriui pateikimą ar atitinkamą siuntimą per Target;

iii) šalies pavadinimą ir adresą (gaunančiojo dalyvio tuo atveju, jei pretenziją reiškia siunčiantysis dalyvis, ir siunčiančiojo dalyvio tuo atveju, jei pretenziją reiškia gaunantysis dalyvis);

iv) sumą, kuriai buvo padarytas atgręžtinis reikalavimas veikiančiam Europos sistemos finansi-

niam susitarimui (ar lygiavertės sumos nedalyvaujančios valstybės narės nacionalinių AARL sistemų dalyviams, arba lygiavertės sumos dalyvaujančių valstybių narių, kurios nėra pinigų politikos šalys, nacionalinių AARL sistemų dalyviams) bei įrodymą, kad toks atgręžtinis reikalavimas veikiančiam finansiniam susitarimui įvyko dėl Targetveikimo sutrikimų;

v) jei taikoma, visų negrąžintų lėšų sumą einamosios sąskaitos indėlyje, kuris NCB (ECB) išliko neišmokėtas nutraukiant finansinį susitarimą dėl indėlių ir patvirtinimą, kad jau įvykdyti reikalavimai atsargų rezervui.

vi) jei taikoma, Target sistemoje užblokuotų ir dalyviui grąžintų vėlesnės vertės data lėšų sumą;

vii) dalyvio pretenzijos dėl jam grąžintos sumos ir jos apskaičiavimo.

b) Prašymai dėl grąžinimo pateikiami per keturias savaites nuo atitinkamų veikimo sutrikimų dienos. Jei prašymas pateikiamas tinkamu laiku, bet manoma, kad yra nepilnas, tada nacionalinės AARL sistemos, kurioje pretenzijos pareiškėjas yra dalyvis, NCB pareikalauja pateikti papildomą reikalingą informaciją per dviejų savaičių laikotarpį.

c) Visus prašymus dėl grąžinimo dalyviai pateikia tam NCB (ECB), kuriam dalyvis pateikė mokėjimo nurodymą ar turėjo gauti mokėjimą, neatsižvelgiant į tai, kur įvyko įvairių Target komponentų veikimo sutrikimai.

d) Veikimo sutrikimų turinčios nacionalinės AARL sistemos NCB (ECB) valdo grąžinimo tvarką, o visos kituose NCB (ECB) gautos pretenzijos pateikiamos jam įvertinti.

e) Siekiant užtikrinti vienodą požiūrį ir vienodas sąlygas, už pagal sistemą gautų prašymų dėl grąžinimo galutinį įvertinimą atsako ECB Valdančioji taryba, glaudžiai bendradarbiaudama su veikimo sutrikimų turėjusios nacionalinės AARL sistemos NCB.

f) Veikimo sutrikimų turėjusios nacionalinės AARL sistemos NCB (ECB) nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 18 savaičių po veikimo sutrikimų praneša suinteresuotiems dalyviams ir kitam NCB (ECB) apie kiekvienos pretenzijos įvertinimo išvadas, nebent jei ECB Valdančioji taryba nusprendžia kitaip ir apie tokį sprendimą pranešama aptariamiesiems dalyviams.

g) Grąžinimo mokėjimai dalyviams atliekami pranešimo apie įvertinimą pateikimo dalyviams metu arba kaip galima greičiau po pranešimo ir bet kokiu atveju ne vėliau kaip per penkis mėnesius po veikimo sutrikimų, nebent jei ECB Valdančioji taryba nusprendžia kitaip ir apie tokį sprendimą pranešama aptariamiesiems dalyviams.

h) Mokėjimai, atliktini Target dalyviams pagal grąžinimo sistemą, atliekami pagal nacionalinius teisės aktus ir tvarkas, taikomas anksčiau minėtiems mokantiems NCB (ECB). Pagal sistemą išmokamoms grąžinimo sumoms neturėtų būti mokėtinų palūkanų laikotarpiu, esančiu tarp veikimo sutrikimų atsiradimo atvejo ir faktinio kompensacijos dalyviui išmokėjimo laiko.

4 straipsnis

Nuostatos dėl sąsajos

Šio straipsnio nuostatos taikomos susitarimams dėl tarptautinių mokėjimų, jau įvykdytų ar kurie turėtų įvykti per sąsajas. Kitos šių gairių nuostatos tokiems tarptautiniams susitarimams taikomos tokiu mastu, kokiu tos nuostatos yra jiems aktualios.

a) Sąsajos aprašymas

ECB ir visi NCB naudoja sąsajos komponentą tam, kad Target sistemos viduje galėtų apdoroti tarptautinius mokėjimus. Tokie sąsajos komponentai atitinka technines sąlygas ir specifikacijas, kurias galima rasti ECB interneto puslapyje (www.ecb.int) ir kurios kartais yra atnaujinamos.

b) Vidinių NCB sąskaitų, esančių NCB ir ECB, atidarymas ir funkcionavimas

1. ECB ir visi NCB savo buhalterinėse knygose atidaro vidinę NCB sąskaitą kiekvienam kitam NCB ir ECB. Palaikydami įrašus, padarytus bet kurioje vidinėje NCB sąskaitoje, visi NCB ir ECB vienas kitam suteikia neribotą ir be įkaito susitarimą dėl kredito.

2. Tarptautiniam mokėjimui atlikti siunčiantysis NCB (ECB) kredituoja gaunančiojo NCB (ECB) vidinę NCB sąskaitą, esančią siunčiančiajame NCB (ECB); gaunantysis NCB (ECB) debetuoja siunčiančiojo NCB (ECB) vidinę NCB sąskaitą, esančią gaunančiajame NCB (ECB).

3. Visos vidinės NCB sąskaitos apskaitomos eurais.

c) Siunčiančiojo NCB (ECB) įsipareigojimai

1. Patvirtinimas

Siunčiantysis NCB (ECB) nedelsdamas patikrina visas mokėjimo nurodyme esančias detales, būtinas atlikti mokėjimo nurodymui atlikti, pagal 4 straipsnio a skirsnyje nurodytas technines sąlygas ir specifikacijas. Jei siunčiantysis bankas randa sintaksės klaidų ar kitų priežasčių mokėjimo nurodymui atmesti, pastarasis duomenis ir mokėjimo nurodymą traktuoja pagal savo nacionalinės AARL sistemos AARL taisykles. Kad būtų lengviau atpažinti pranešimus ir valdyti klaidas, kiekvienas per sąsają einantis mokėjimas turi unikalų vardą.

2. Atsiskaitymas

Kai tik siunčiantysis NCB (ECB) patikrina mokėjimo nurodymo galiojimą taip, kaip nurodyta 4 straipsnio c skirsnio 1 dalyje ir su sąlyga, kad yra lėšų ar susitarimai dėl kredito limito sąskaitoje, siunčiantysis NCB (ECB) nedelsdamas:

a) debetuoja mokėjimo nurodymo sumą iš siunčiančiojo dalyvio atskirų atsiskaitymų realiu laiku sąskaitos; ir

b) kredituoja gaunančiojo NCB (ECB) vidinę NCB sąskaitą, esančią siunčiančiojo NCB (ECB) buhalterinėse knygose.

Laiko momentas, kada siunčiantysis NCB (ECB) atliko anksčiau a punkte nurodytą debetavimą, nurodomas kaip mokėjimo laikas. Nacionalinėms AARL sistemoms, kurios taiko lėšų blokavimo tvarką, mokėjimo laikas yra tas laikas, kada įvyksta 3 straipsnio e skirsnio 3 dalyje nurodytas blokavimas.

Šiose gairėse ir nepažeidžiant 3 straipsnio e skirsnio 3 dalyje nurodytų nuostatų dėl neatšaukiamumo, aptariamojo siunčiančiojo dalyvio atžvilgiu mokėjimas tampa galutiniu (kaip apibrėžta šių gairių 1 straipsnyje) mokėjimo laiko momentu.

d) Gaunančiojo NCB (ECB) įsipareigojimai

1. Patvirtinimas

Gaunantysis NCB (ECB) nedelsdamas patikrina visas mokėjimo nurodyme esančias detales, būtinas tinkamai atlikti kreditavimo įrašą gaunančiojo dalyvio AARL sąskaitoje (įskaitant unikalų vardą tam, kad būtų išvengta dvigubo kreditavimo). Gaunantysis NCB (ECB) neapdoroja jokių mokėjimo nurodymų, apie kuriuos žino, kad daugiau negu vieną kartą buvo atlikti klaidingai. Apie visus tokius mokėjimo nurodymus ir pagal juos gautus mokėjimus jis praneša siunčiančiajam NCB (ECB) bei nedelsdamas grąžina visus gautus mokėjimus.

2. Atsiskaitymas

Kai tik gaunantysis NCB (ECB) patikrina 4 straipsnio d skirsnio 1 dalyje nurodytą mokėjimo nurodymo galiojimą, gaunantysis NCB (ECB) nedelsdamas:

a) savo buhalterinėse knygose mokėjimo nurodyme esančia suma debetuoja siunčiančiojo NCB (ECB) vidinę NCB sąskaitą;

b) mokėjimo nurodymo suma kredituoja gaunančiojo dalyvio AARL sąskaitą; ir

c) siunčiančiajam NCB (ECB) paskelbia teigiamą patvirtinimą.

Šiose gairėse ir nepažeidžiant 3 straipsnio e skirsnio 3 dalyje nurodytų nuostatų dėl neatšaukiamumo, aptariamojo dalyvio atžvilgiu mokėjimas tampa galutiniu (kaip apibrėžta šių gairių 1 straipsnyje) tuo momentu, kai kredituojama b punkte nurodyta jo AARL sąskaita.

e) Atsakomybės už mokėjimo nurodymus perleidimas

Atsakomybė už mokėjimo nurodymo atlikimą pereina gaunančiajam NCB (ECB), jam gavus iš siunčiančiojo NCB (ECB) teigiamą patvirtinimą.

f) Klaidų valdymas

1. Klaidų valdymo tvarka

Kiekvienas NCB laikosi ir užtikrina, kad atitinkama jo atskirų AARL sistema laikytųsi ECB Valdančiosios tarybos patvirtintos klaidų valdymo tvarkos. Tą patį ECB užtikrina ir ECB mokėjimų mechanizmo atžvilgiu.

2. Papildomos nenumatytų atvejų priemonės

Kiekvienas ECB užtikrina, kad atitinkama jo AARL sistema ir tvarkos atitiktų vartotojo reikalavimus dėl papildomų nenumatytų atvejų priemonių, nurodytų 4 straipsnio a skirsnyje, bei ECB Valdančiosios tarybos patvirtintus terminus ir sąlygas bei tvarkas. Tą patį ECB užtikrina ECB mokėjimų mechanizmo atžvilgiu.

g) Ryšys su tinklo paslaugų teikėju

1. Visi NCB ir ECB jungiami arba turi prieigos tašką prie tinklo paslaugų teikėjo.

2. Tarpusavyje nei NCB, nei ECB neprisiima jokių prievolių vienas kito atžvilgiu dėl jokių tinklo paslaugų teikėjo gedimų. Atsakomybė pareikšti pretenziją tinklo paslaugų teikėjui dėl kompensacijos tenka nuostolius, jei tokių yra, patyrusiam NCB (ECB), o toks NCB savo pretenziją pareiškia per ECB.

5 straipsnis

Nuostatos dėl saugumo

Kiekvienas ECB laikosi saugumo strategijos bei Target saugumo reikalavimų nuostatų ir užtikrina, kad to paties laikytųsi ir jo atitinkama nacionalinė AARL sistema. Tą patį ECB užtikrina dėl ECB mokėjimų mechanizmo.

6 straipsnis

Audito taisyklės

ECB ir NCB vidaus auditoriai įvertina atitikimą funkcinėms, techninėms ir organizacinėms savybėms, įskaitant saugumo nuostatas, šiose gairėse nurodytoms atitinkamoms apibūdintoms Target sistemos sudėtinėms dalims ir susitarimams.

7 straipsnis

Target valdymas

1. Vadovavimas Target sistemai, jos valdymas ir kontrolė yra ECB Valdančiosios tarybos kompetencija. Valdančiajai tarybai suteikiama teisė apibrėžti terminus ir sąlygas, pagal kurias kitos tarptautinių mokėjimų sistemos (ne nacionalinės AARL sistemos) galėtų naudotis Target tarptautinėmis paslaugomis ar prisijungti prie Target sistemos.

2. Visais reikalais, susijusiais su Target sistema, ECB Valdančiajai tarybai padeda Mokėjimų ir atsiskaitymų sistemos komitetas (PSSC). Tokiais tikslais PSSC įsteigia pogrupį, sudarytą iš NCB atstovų nacionalinėms AARL sistemoms.

3. Kasdieninis Target valdymas pavedamas ECB Target koordinatoriui ir NCB atsiskaitymų vadovams:

— kiekvienas NCB ir ECB paskiria vadovą, vadovaujantį ir administruojantį atitinkamą AARL sistemą arba, ECB atveju, administruojantį ir stebintį ECB mokėjimų mechanizmą,

— atsiskaitymų vadovas atsako už kasdieninį tokios nacionalinės AARL sistemos arba, ECB atveju, ECB mokėjimų mechanizmo, valdymą ir už avarinių situacijų ir klaidų likvidavimą, ir

— ECB Target koordinatorių ECB skiria kasdieniniu centrinių Target funkcijų vadovu.

8 straipsnis

Force majeure

NCB (ECB) neturi jokių prievolių dėl šių gairių nevykdymo tokiu mastu ir tiek laiko, kiek nėra galimybės įvykdyti pagal gaires minėtų įsipareigojimų, arba tokie įsipareigojimai būtų atidedami ar uždelsiama juos įvykdyti dėl įvykių, kylančių dėl bet kokios neįmanomos kontroliuoti priežasties ar pagrindo (įskaitant, tačiau neapsiribojant vien tik įrengimų gedimu ar veikimo sutrikimais, gamtinėmis sąlygomis, stichinėmis nelaimėmis, streikais ar darbo ginčais); su sąlyga, kad pirmiau išvardytos aplinkybės neapriboja atsakomybės turėti šiose gairėse reikalaujamas palaikymo programas, atlikti 4 straipsnio f skirsnyje nurodytų klaidų valdymo procedūras tiek, kiek tai įmanoma, nepaisant force majeure aplinkybių ir tinkamai stengtis sušvelninti bet kokį tokį įvykį tol, kol jis vyksta.

9 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Nepažeidžiant ECB Valdančiosios tarybos teisių ir prerogatyvų, apie visus ginčus dėl Target, kylančius tarp NCB arba tarp NCB ir ECB, ir kurie negali būti išspręsti į ginčą įsitraukusių šalių susitarimu, pranešama ECB Valdančiajai tarybai ir nusiunčiama 7 straipsnio 2 dalyje nurodytam PSSC taikinimui.

2. Tokių ginčų tarp NCB ar tarp NCB ir ECB atveju atitinkamos teisės ir įsipareigojimai vienas kito atžvilgiu dėl per Target atliktų mokėjimo nurodymų ar dėl visų kitų šiose gairėse nurodytų klausimų apibrėžiami: (i) šiose gairėse ir jos prieduose nurodytomis taisyklėmis ir tvarkomis; ir (ii) kaip papildomu šaltiniu ginčuose dėl tarptautinių mokėjimų per sąsają — gaunančiojo NCB (ECB) buveinės vietos valstybės narės teisės aktais.

10 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

Šios gairės skirtos dalyvaujančiųjų valstybių narių nacionaliniams centriniams bankams.

Šios gairės įsigalioja 2001 m. birželio 7 d.

Nuo šios datos Gairės ECB/2000/9 panaikinamos ir pakeičiamos.

Šios gairės skelbiamos *Europos bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2001 m. balandžio 26 d.

ECB Valdančiosios tarybos vardu

Pirmininkas

Willem F. DUISENBERG

I PRIEDAS

NACIONALINĖS AARL SISTEMOS

Valstybė narė	Sistemos pavadinimas	Mokėjimų tarpininkas	Vieta
Belgija	*Elektroninė didelių apimčių tarpbankinė atsiskaitymų sistema (ELLIPS)*	*Banque Nationale de Belgique (Nationale Bank van België)*	Briuselis
Vokietija	*Euro sąsajų sistema*	*Deutsche Bundesbank*	Frankfurtas
Graikija	*Graikijos greitojo pinigų pervedimo realiu laiku sistema (HERMES)*	*Bank of Greece*	Atėnai
Ispanija	*Servicios de Liquidación del banco de España (SLBE)*	*Banco de España*	Madridas
Prancūzija	*Transferts Banque de France (TBF)*	*Banque de France*	Paryžius
Airija	*Airijos tarpbankinė atsiskaitymų realiu laiku sistema (IRIS)*	*Central Bank of Ireland*	Dublinas
Italija	*Banca d'Italia Regolamento Lordo (BI-REL)*	*Banca d'Italia*	Roma
Liuksemburgas	*Liuksemburgo tarpbankinės mokėjimo sistemos (LIPS-Gross)*	*Banque centrale du Luxembourg*	Liuksemburgas
Nyderlandai	*TOP*	*De Nederlandsche bank*	Amsterdamas
Austrija	*Austrijos tarpbankinė atsiskaitymų realiu laiku sistema (ARTIS)*	*Oesterreichische Nationalbank*	Viena
Portugalija	*Sistema de Pagamentos de Grandes Transacções (SPGT)*	*Banco de Portugal*	Lisabona
Suomija	*Suomijos bankas (BoF)*	*Suomen Pankki*	Helsinkis

II PRIEDAS

VIETINIŲ MOKĖJIMŲ ĮKAINIAI

Vietinių atskirų atsiskaitymų realiu laiku pervedimų eurais kaina ir toliau yra nustatoma nacionaliniu lygmeniu, remiantis išlaidų susigrąžinimo, skaidrumo ir nediskriminavimo principais bei atsižvelgiant į faktą, kad vietinių ir tarptautinių pervedimų eurais kainų diapazonas apskritai turėtų būti toks pat, kad nepaveiktų pinigų rinkos vieningumo.

Savo įkainių sistemą nacionalinės AARL sistemos paskelbia ECB, kitiems dalyvaujantiems NCB, nacionalinių AARL sistemų dalyviams ir kitoms suinteresuotoms šalims.

Metodologijos, skirtos nustatyti nacionalinių AARL sistemų išlaidas, suvienodinamos tinkamu lygiu.

III PRIEDAS

TARPTAUTINIŲ MOKĖJIMŲ ĮKAINIAI

Įkainis (be PVM), imamas už tarptautinius mokėjimus, atliekamus per Target sistemą tarp tiesioginių dalyvių, grindžiamas vienoje AARL sistemoje dalyvio atliktų sandorių skaičiumi pagal proporcingai mažėjančią skalę.

Proporcingai mažėjanti skalė yra tokia:

— 1,75 EUR už kiekvieną pirmą 100 sandorių per mėnesį,

— 1,00 EUR už kiekvieną kitą 900 sandorių per mėnesį,

— 0,80 EUR už kiekvieną paskesnį sandorį, viršijantį 1 000 sandorių per mėnesį.

Taikant proporcingai mažėjančius tarifus, mokėjimų apimtis, į kurią turi būti atsižvelgta, yra to paties subjekto vienoje AARL sistemoje atliktų sandorių arba mokėjimo sandorių, kuriuos per tą pačią atsiskaitymų sąskaitą atliko skirtingi subjektai, skaičius.

Pirmiau minėtos tarifų sistemos taikymas yra retkarčiais patikslinamas.

Mokesčius ima tik siunčiantysis NCB (ECB) iš nacionalinės AARL sistemos (ECB mokėjimų mechanizmo (EPM) siunčiančiųjų dalyvių. Gaunantysis NCB (ECB) iš gaunančiųjų dalyvių neima jokių mokesčių. Pervedimai vidinėse NCB sąskaitose neapmokestinami, t. y. atvejais, kai siunčiantysis NCB (ECB) veikia savo vardu.

Mokesčiai padengia mokėjimo nurodymo laukimo eilėje (jei taikoma), siuntėjo debetavimo, gaunančiojo NCB (ECB) vidinės NCB sąskaitos siunčiančiojo NCB (ECB) buhalterinėse knygose kreditavimo, prašymo dėl mokėjimo atlikimo pranešimo išsiuntimo (PSRM) per sąsajos tinklą siuntimo, siunčiančiojo NCB(ECB) vidinės NCB sąskaitos gaunančiojo NCB (ECB) buhalterinėse knygose debetavimo, AARL dalyvio kreditavimo, pranešimo apie mokėjimo atlikimą patvirtinimo (PSMN) siuntimą per sąsajos tinklą, pranešimo apie mokėjimo pranešimą siuntimo AARL dalyviui (gavėjui) ir mokėjimo patvirtinimo (jei taikoma) išlaidas.

Tarptautiniai Target įkainiai nepadengia telekomunikacinių ryšių tarp siuntėjo ir nacionalinės AARL sistemos, kurioje siuntėjas yra dalyvis, išlaidų. Telekomunikacinių ryšių mokestis ir toliau turi būti mokamas pagal vietines taisykles.

Nacionalinės AARL sistemos gali neimti jokio mokesčio už pervedimo nurodymų konvertavimą iš nacionalinės valiutos į eurus ar atvirkščiai.

AARL sistemos gali imti papildomus mokesčius už jų teikiamas papildomas paslaugas (pvz., mokėjimo nurodymų, sudarytų ant popieriaus, įvedimas).

Į galimybę taikyti skirtingus mokesčius pagal mokėjimo nurodymų įvykdymo laiką bus atsižvelgiama remiantis patirtimi, įgyta per sistemos veikimo laiką.

IV PRIEDAS

TARGET DARBO VALANDOS

Target, ir todėl NCB bei nacionalinės AARL sistemos, dalyvaujančios ar sujungtos su Target sistema, taiko tokias darbo laiko taisykles.

1. Atskaitinis laikas Target sistemai yra „Europos centrinio banko laikas“, nustatytas kaip ECB buveinės vietos laikas.

2. Target sistemos įprastinės darbo valandos yra nuo 7.00 iki 18.00 val.

3. Pradėti darbą anksčiau negu 7.00 val. galima tik nusiuntus į ECB išankstinį pranešimą:

   i) apie vietines priežastis (pvz., siekiant palengvinti vertybinių popierių sandorius, sudaryti grynųjų mokėjimo sistemų balansus arba suformuoti kitus vietinius sandorius, tokius kaip sandorius dėl partijų, kuriuos NCB nukreipė į AARL sistemas per naktį); arba

   ii) apie priežastis, susijusias su ECBS (pvz., dienomis, kai laukiama išskirtinių mokėjimo apimčių arba siekiant sumažinti užsienio valiutos keitimo riziką, kai dalis eurų konvertuojama į Azijos valiutas).

4. Taikomas mokėjimų (vietinių ir tarptautinių) nutraukimas klientams viena valanda anksčiau nei įprastas Target sistemos uždarymo laikas; likęs laikas panaudojamas tik tarpbankiniams mokėjimams (ir vietiniams, ir tarptautiniams), pervedant piniginius aktyvus tarp dalyvių. Klientų mokėjimai yra apibrėžti kaip mokėjimo pranešimai MT100 arba lygiaverčiu nacionaliniu formatu (kuris naudotų MT100 formatą tarptautiniams pervedimams). Dėl vietinių mokėjimo pabaigos 17.00 val. turi nuspręsti kiekvienas NCB, bendradarbiaudamas su kitais bankais, be to, NCB gali toliau apdoroti 17.00 val. laukusius savo eilės vietinius klientų mokėjimus.

V PRIEDAS

SĄRAŠAS „IŠORINIŲ“ ĮKAITŲ,

kurie gali būti panaudoti kaip įkaitai dienos kreditui gauti kiekviename dalyvaujančiosios valstybės narės NCB, kuris pranešė apie savo ketinimą naudoti tam tikrą įkaitą, esantį teritorijoje, kurioje yra valstybės narės, neįvedusios euro, nacionalinis centrinis bankas, ir kurio ketinimą pagal gairių dėl Target 3 straipsnio f skirsnio 3 dalį ir 3 straipsnio g skirsnį patvirtino ECB:

Dalyvaujantis NCB	**Patvirtintas naudojimui išorinis įkaitas**
DEUTSCHE BUNDESBANK	— Danijos Vyriausybės ir hipotekinių paskolų obligacijos — Švedijos Vyriausybės skolos priemonės ir hipotekos įstaigų obligacijos — Jungtinės Karalystės Vyriausybės patikimieji vertybiniai popieriai — Jungtinės Karalystės Iždo vekseliai
BANCO DE ESPAÑA	— Jungtinės Karalystės Vyriausybės patikimieji vertybiniai popieriai — Jungtinės Karalystės Iždo vekseliai
BANQUE DE FRANCE	— Danijos Vyriausybės ir hipotekinių paskolų obligacijos — Švedijos Vyriausybės skolos priemonės ir hipotekos įstaigų obligacijos — Jungtinės Karalystės Vyriausybės patikimieji vertybiniai popieriai — Jungtinės Karalystės Iždo vekseliai
CENTRAL BANK OF IRELAND	— Jungtinės Karalystės Vyriausybės patikimieji vertybiniai popieriai — Jungtinės Karalystės Iždo vekseliai
BANQUE CENTRALE DE LUXEMBOURG	— Danijos Vyriausybės ir hipotekinių paskolų obligacijos
DE NEDERLANDSCHE BANK NV	— Danijos Vyriausybės ir hipotekinių paskolų obligacijos — Švedijos Vyriausybės skolos priemonės ir hipotekos įstaigų obligacijos
SUOMEN PANKKI	— Danijos Vyriausybės ir hipotekinių paskolų obligacijos — Švedijos Vyriausybės skolos priemonės ir hipotekos įstaigų obligacijos — Jungtinės Karalystės Vyriausybės patikimieji vertybiniai popieriai — Jungtinės Karalystės Iždo vekseliai